

2019-06-03

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2019/178

Socialnämnden

Fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta Hjälpmedelsöverenskommelse om fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län i särskilda boenden.

Sammanfattning av ärendet

Hjälpmedelsöverenskommelsen avser fördelning av kostnadsansvar mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län för hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel och produkter som används i vården. Överenskommelsen gäller inom verksamheter där kommunen är huvudman för hälso- och sjukvård. De verksamheter som omfattas är särskilt boende, dagverksamhet för äldre, bostad med särskilt service, daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen. Överenskommelsen avser vuxna individer.

Syftet med den nya överenskommelsen är att ansvaret för hjälpmedel ska vara så lika som möjligt i alla särskilda boendeformer. Syftet är också att effektivisera processen inom förskrivning och kostnadsfördelning av hjälpmedel. Detta bedöms leda till ökad trygghet och säkerhet i förskrivningar av hjälpmedel samt till minskade administrativa uppgifter.

Ärendet

Bakgrund

Översyn av hjälpmedelsöverenskommelsen initierades av Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län 2018 eftersom ansvarsfördelningen för vissa hjälpmedel inte var fullt ändamålsenlig i de gällande överenskommelserna. Nacka kommun har varit delaktig i arbetsgruppen som har förberett förslagen till den nya hjälpmedelsöverenskommelsen. Storsthms styrelse beslutade den 9 maj 2019 att rekommendera kommunerna att anta hjälpmedelsöverenskommelsen och den reviderade överenskommelsen om vård och omsorg för äldre.

Hjälpmedelsöverenskommelsen avser fördelning av kostnadsansvar mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län för hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel och produkter som används i vården. Överenskommelsen gäller vuxna individer inom verksamheter där kommunen är huvudman för hälso- och sjukvård. Den omfattar även en

ny form för samverkan mellan parterna. Samverkansorganisationen syftar till att fortlöpande följa utvecklingen inom området utifrån parternas behov och att ta initiativ till förändringar av ansvarsfördelningen samt att göra rutinbeskrivningar, riktlinjer och guidelines när det är påkallat. I en samverkansorganisation kommer representanter från kommunerna och Region Stockholm att delta. Antagande av överenskommelsen innebär fullmakt för företrädarna i samverkansorganisationen att besluta om justeringar av kostnadsansvaret för hjälpmedel när det sker kostnadsneutralt och i konsensus med båda parterna.

Syfte

Syftet med den nya överenskommelsen är att ansvaret för hjälpmedel ska vara så lika som möjligt i alla särskilda boendeformer. Syftet är också att effektivisera processen inom förskrivning och kostnadsfördelning av hjälpmedel. Detta bedöms leda till ökad trygghet och säkerhet i förskrivningar av hjälpmedel samt till minskade administrativa uppgifter.

Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län har ett delat ansvar för hjälpmedel. Överenskommelsen grundar sig i gällande lagar och tidigare överenskommelser mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län. Målet med den nya överenskommelsen är att samla reglerna om ansvarsfördelning i syfte att underlätta processen. Denna överenskommelse ersätter följande tidigare gällande överenskommelser rörande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel:

- *Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre* (maj 2015) avseende följande delar:
  - Kostnadsfördelning för medicintekniska produkter i särskilt boende för äldre.
  - Kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län.
- *Kostnadsansvar för hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS, från och med 2015-10-01* (2015-05-20).
- *Förtydligande av kostnadsansvar avseende överenskommelse om tekniska hjälpmedel* (2004-08-20).
- *Ansvarsfördelning för hjälpmedel i särskilda boendeformer* (1997-02-25).

Gränsdragning

Överenskommelsen gäller inte inom nedan beskrivna områden där Region Stockholm har kostnadsansvar:

- hjälpmedel till barn och unga under 18 år
- personligt förskrivna hjälpmedel inom områdena hörsel- och synhjälpmedel samt ortopedtekniska hjälpmedel
- kosmetiska hjälpmedel för alla åldrar
- testmaterial vid diabetes
- hjälpmedel som är specialanpassade för den enskilda individen
- kostnad för produkter som ingår i läkemedelsförmånen och som förskrivs med hjälpmedelskort via apotek

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna förändringen har beräknats innebära en kostnadsökning totalt för samtliga kommuner i Stockholms län på maximalt 600 000 kronor, vilket bedöms ligga inom vad som kan definieras som kostnadsneutralt.

Det är osäkert om de föreslagna förändringarna alls kommer att öka kostnaderna i Nacka kommun. Genom förändringar i förskrivningsprocessen och minskad hantering av fakturor kan de administrativa kostnaderna i kommunen minska. Inom omsorgsenhetens verksamheter har anordnare enligt auktorisationsvillkoren kostnadsansvar för produkter som i denna överenskommelsen beskrivs som kommunansvar.

Konsekvenser för barn

Föreslagen överenskommelse medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Rekommendation från Storsthlm
2. Hjälpmedelsöverenskommelse
3. Kostnadsfördelning för hjälpmedel

Marie Ivarsson
tf social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Elisa Reinikainen
medicinskt ansvarig sjuksköterska
Äldreheten